

**Kdo stál
u Ježíšových
prvních
dnů
na této
zemi?**

**Kdo co
slyšel?
Kdo co
viděl?
A jak
se cítil?**

Milý Herode...

Dopisy svědkům
vánočního příběhu

KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Obluk, Pavel, 1962-

Milý Herode... : dopisy svědkům vánočního příběhu /
Pavel Obluk. – V Praze : Karmelitánské nakladatelství,
2021. – 118 stran

ISBN 978-80-7566-193-7 (brožováno)

* 27-312.3 * 27-236.5 * 27-236 * 2-231 * (0:82-322.2) *
(0:82-6)

- narození Ježíše Krista
- biblické postavy
- biblické události
- biblické parafráze
- biblické citáty
- náboženské prózy
- fiktivní korespondence

2-23/-27 - Bible. Biblistika [5]

Kristýnce za Elinku

© Karmelitánské nakladatelství, s.r.o., Praha, 2021
ISBN 978-80-7566-193-7

Eva, pramáti všech lidí

Nepřátelství položím mezi tebe a ženu,
mezi tvé potomstvo a její potomstvo.
Ono ti rozdrtí hlavu a ty je zasáhneš
do paty.

První kniha Mojžíšova 3,15

Evo,
v tento adventní čas, kdy svou pozornost zaměřujeme na Marii očekávající narození Ježíše, jsem si vzpomněl také na Tebe, jež stojíš na samém úsvitu lidského rodu. Naše tradice mezi vámi výrazně rozlišuje: neposlušná hříšná Eva, která přivodila pád člověka, oproti poslušné neposkvrněné Marii, jež porodila vykupitele světa. Jako každé hodnocení je i toto poněkud zjednodušené a směrem k Tobě i *nespravedlivé*.

Ač jste zajisté rozdílné, lze najít mnoho společného. Obě jste započaly svou existenci bez poskvrny hříchem a zakusily zvláštní Boží přízeň. Obě jste porodily své syny v bolestech a vychovávaly je v těžkých podmínkách tohoto světa. Obě jste prožily nesmírnou bolest ve chvíli jejich smrti. Obě jste obdržely příslib budoucnosti pro své pokolení od samého Boha. Čteme na úvodních stránkách Starého zákona obrazné a rozporuplné vyprávění o stvoření světa, prvotním hříchu a vyhnání z ráje a je nám všechno *jasné*. Eva podlehla svodům ďábla, porušila Boží zákaz a způsobila tak zkázu člověka. Předala nám dědičný hřích a vehnala

nás do světa, kde musíme čelit bolestem a těžkostem, v posledku i smrti.

Nevím, jaké to *bylo* v rajské zahradě, stejně jako to *neví* pisatel Genesis ani církevní otcové. Nemám zkušenost života v prostoru bez hříchu a bez času jako Ty. Vše ostatní již s Tebou mohu sdílet. Mám stejnou touhu po poznání, jež je plodem *zvědavosti*, chci objevovat stvořený svět, nacházet jeho zákonitosti a toužím po společenství s jeho tvůrcem.

Jakkoli musím i já čelit všem lidským omezením včetně „náklonnosti“ k hříchu, vydělávat v potu tváře na svůj denní chléb a prožívat nejrůznější strasti a bolesti, jsem Ti za Tvůj *prvotní hřích* vděčný. To díky němu jsme se z „bezpohlavních“ a bezstarostných bytostí podobných andělům stali Božími *děťmi* – plnohodnotnými partnery a dědici jeho království.

Bůh Otec se v osobě svého Syna prolomil do *našeho* porušeného světa, aby nás ubezpečil o své neutuchající lásce, *adoptoval* nás a ukázal nám naši velikost. Seslal nám Ducha své niterné Radosti a zahrnul nás jeho nepřekonatelnými dary, abychom dokázali tento náš svět lépe spravovat a přetvářet do podoby onoho

prvotního ráje. To kvůli Tvému pádu se musel projevit ve vši své *mohutnosti*, či spíše *mohutnostech*.

Odkázal nám stvořený svět jako dědictví, dal nám své požehnání, všechny možné rady a návody k použití. Nedosti na tom; *osobně* vstoupil do tohoto světa, žil stejný život jako my a podobal se nám ve všem *kromě hříchu*, právě proto, aby nám ukázal naši velikost a perspektivu.

Svět, v němž žijeme, není naším *trestem* za Tvůj hypotetický hřích, slzavým údolím, z něhož bez přestání voláme o pomoc a vysvobození. Je to náš svět, kde se můžeme účastnit Božího stvořitelského plánu, *spolupracovat* s ním a spolu s ním se radovat z *ovoce* našeho společného díla.

Tentokrát nám už žádné „vyhnání z ráje“ nehrozí...

Tesař Josef, otec Ježíše z Nazareta

Když se pak probudil, udělal Josef,
jak mu Anděl Páně uložil:
vzal svou manželku k sobě;
a nepoznal ji do dne, kdy porodila syna,
a dal mu jméno Ježíš.

Matouš 1,24

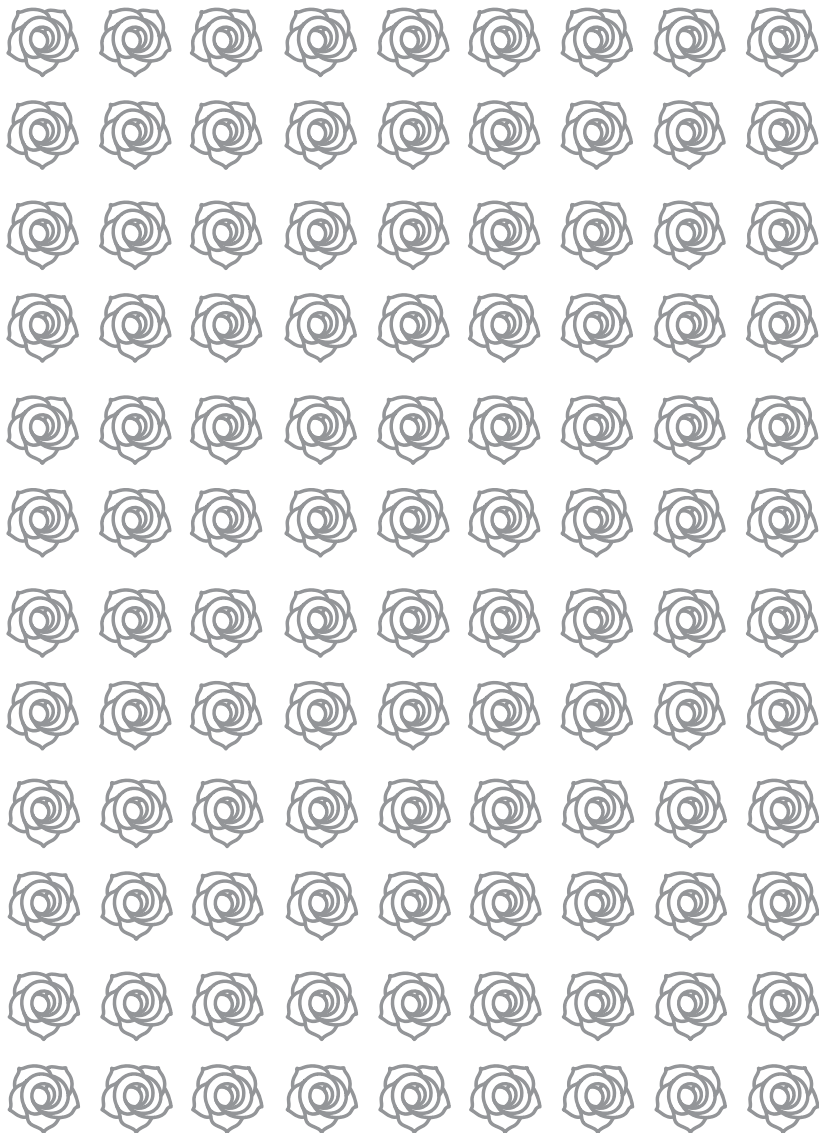
Ne, prosím, neopravuj mne, neučinil jsem chybu ve Tvém oslovení, nazval jsem Tě Ježíšovým otcem zcela záměrně. Sám jsem otcem pětinásobným a vím dobře, že se jím muž nestává onou kratičkou chvílí pohlavního spojení, nýbrž v dlouhých hodinách probdělých nocí, kdy s úzkostí naslouchá dechu nemocného dítěte. Když pro ně marně hledá přístřeší a jídlo, když prchá před jeho vrahy do bezpečí neznámé země, když je učí brát do ruky sekeru a pilu, když je zoufale hledá na cestě k domovu.

Vždy jsi byl Ježíšovým otcem – nejen před lidmi, když citovali Tvůj rodokmen –, ale i před Bohem, který Ti Ježíše svěřil. Dobře chápu trpkou pachutí zvěstování, kdy se Bůh neptal na Tvůj názor a poslal svého anděla pouze k Marii. Nemusel se ptát, protože věděl, jak se rozhodneš. Svoboda Tvé volby byla pouze zdánlivá; příliš jsi miloval svou snoubenku i Boha samého. Čekal jsi na jeho vysvětlení a byl jsi připraven, když k Tobě za noci promlouval. V ten první den i po všechny další. Protože pak již hovořil výhradně k Tobě.

Svatopisci však nezaznamenali jediné Tvoje slovo – byl jsi mužem činu. Jen takový otec

mohl uchránit svou rodinu přede všemi hroživými úklady a nebezpečími. Svůj úkol jsi splnil dobře; byl jsi Ježíši ochranou a oporou po celou dobu jeho dětství a dospívání. Naposledy se o Tobě dozvídáme z evangelní zprávy o putování do jeruzalémského chrámu. Je to více než symbolické – poprvé svému synu nerozumíš. Chápeš jen, že Tvá úloha skončila.

O zbytku Tvých pozemských dní již nic nevíme, stejně jako nevíme, co činil Tvůj syn, než poprvé vystoupil na veřejnosti. Můžeme se jen domýšlet, že jste společně trávili mnoho hodin v tesařské dílně. Byl to čas vyplněný usilovnou prací, ale jistě také radostí z hotového díla, možná i úvahami o Ježíšově poslání. Chvíle, kdy s ním poprvé vystoupil v synagóze, ses již nedočkal. I to bylo součástí Božího plánu. Kdybys ještě žil, možná bys dokázal Ježíše uchránit i před smrtí na kříži.

Rodiče betlémských dětí

Tehdy se naplnil úrok proroka
Jeremiáše: V Rámě bylo slyšet hlas, pláč
a táhlé naříkání: to Ráchel oplakávala
své děti; a nechce se dát utěšit,
neboť jich už není.

Matouš 2,18

„Hlas v Ráma je slyšet, pláč a veliký nářek; Ráchel oplakává své děti a nedá se utěšit, protože jich není.“ Takto, slovy proroka Jeremiáše, opisuje Matouš vaši bolest nad ztrátou dětí. Jinak se o vás vůbec nezmiňuje. Asi to je dobře. Kdyby měl opravdově vylicít váš žal, nestačily by k tomu ani všechny knihy Písma. Ten je nezměrný a nesdělitelný. Jenom ten, kdo přišel o své nejdražší, zná, co vše se odehrávalo ve vašich srdcích.

Děkuji Bohu, že jsem dosud takové zkoušce vystaven nebyl, přesto přinejmenším tuším, čím jste prošli. Moji synové jsou již naštěstí starší dvou let, ale na jejich batolecí období si dobře vzpomínám. První krůčky, první slůvka – to je období, kdy jsou děti nejroztomilejší. Objevují svět s odvahou, dosud nepoznamenanou zklamáním, a jistotou, že je jejich rodiče vždy ochrání. Kdykoli upadnou a natlučou si, dostane se jim útěchy a povzbuzení. Otcové se jim jeví jako nepřemožitelní siláci, kteří si vždy vědí rady.

A tu do vašich příbytků vtrhnou vojáci, aby tyto malé důvěřivé bytosti povraždili. Vy proti tomu nemůžete nic dělat. Pokud se

vrahům postavíte, zabijí i vás a zbytek rodiny. Nemůže být strašnější volby než rozhodovat mezi životy vlastních dětí. To poslední, co vaši synové vidí, je bezmoc otců a zoufalství matek. Jejich utrpení, jakkoliv hrozné, netrvá dlouho; vojáci svou krvavou prací ovládají. To vaše trvá léta a nedá se zapomenout. Po zbytek života budete s bolestí pozorovat prázdná místa u rodinného stolu.

Věřím, že se ve vašich srdcích svářily nejrůznější emoce. Prvotní děs a zoufalství přerostly v hněv a nenávisť, aby postupně vyprchaly do smutku a rezignace. K tomu se přidružil všudypřítomný strach. Vždyť to, co se stalo, se může kdykoli opakovat. Není kam utéci, nelze se účinně bránit či zabezpečit. Jen jediná rodina to dokázala včasným útekem do Egypta. Snad proto, že byla předem varována. Proč tedy nepomohli i vám? Oč bylo vaše dítě horší než ten malý chlapec narozený ve chlěvě?

Teprve později jste se dozvěděli, že vaše děti zahynuly právě kvůli těmto náhodným poutníkům. Byli to opravdoví chudáci; neměli nic než to, co uvezl jejich osel. A tak jste jim sami dávali ze svého nedostatku – příkrývku,

trochu mouky a oleje, možná i nějakou hračku svých dětí. A najednou jste přišli o všechno. K čemu je vám střecha nad hlavou a zařízený příbytek, když zůstane prázdný? Bylo to tak nespravedlivé!

Bojím se, že jste propadli zoufalství a obrátili je proti Bohu. Zvláště poté, co se k vám doneslo, jaké nadpřirozené ochrany a přízně ten zázračně zachráněný chlapec požívá. Opravdu se Boží cesty neobejdou bez smrti vašich nejdražších? Co je to za Boha, který dopouští takové bezpráví a neštěstí? Který milosrdenství a pomoc odměňuje násilím a vražděním? Copak to nemůže udělat jinak?

Věřím však, že jste postupně dospěli k témuž poznání, které si bolestně a neochotně uvědomuji i já. Bůh to *nemůže* udělat jinak. V tomto světě se vždy budou drát k moci krutovládci, kteří z nudy, zvěle či strachu vraždí nevinné a bezbranné. Jediné, co proti tomu může Bůh učinit, je to, že se do tohoto světa narodí jako nevinné a bezbranné dítě.

OBSAH KNIHY

Maran atha

10 / Eva, pramáti všech lidí První kniha Mojžíšova 3,15

14 / Izaiáš, první z proroků Izaiáš 7,14

18 / Jonáš, syn Amitajův Jonáš 4,2

22 / Micheáš z Morešetu, prorok Micheáš 5,1

26 / Judit, dcera Merarího Judit 16,2

Ave Maria

32 / Zachariáš, kněz z oddílu Abiova Lukáš 1,68

36 / Anděl Gabriel, posel Boží Lukáš 1,26

40 / Maria z Nazareta, Matka Kristova Lukáš 1,38

46 / Tesař Josef, otec Ježíše z Nazareta Matouš 1,24

50 / Alžběta, dcera Aronova Lukáš 1,41

54 / Jan Křtitel, syn Zachariášův Lukáš 1,44

58 / Gaius Julius Caesar Octavianus
Augustus, císař římský Lukáš 2,1

62 / Abrahám, Izák, Jakub, Juda, Fares, Esrom,
Aram, Aminadab, Naason, Salmon, Boaz, Jobed,
Jesse, David, Šalomoun, Roboam, Abia, Asa,
Josafat, Joram, Oziáš, Joatam, Achaz, Ezechiáš,
Manases, Amon, Josiáš, Jechoniáš, Salatiel,
Zorobabel, Abiud, Eljakim, Azor, Sadok, Achim,
Eliud, Eleazar, Matan, Jakub, Josef, manžel
Marie, z níž se narodil Ježíš zvaný Kristus Matouš 1,17

Gloria in excelsis Deo

68 / Hostinští, kteří neměli dost místa Lukáš 2,7

72 / Ježíš, narozený u Betléme Lukáš 2,12

76 / Andělé, kteří zpívali nad Betlémem Lukáš 2,13

80 / Pastýři nad Betlémem Lukáš 2,15

84 / Simeon a prorokyně Anna,
dcera Fanuelova Lukáš 2,38

88 / Kašpar, Melichar a Baltazar,
Tři králové Matouš 2,1

Habet

94 / Herodes Veliký, král judský Matouš 2,7

98 / Herodovi vojáci Matouš 2,13

102 / Betlémští chlapci, do dvou let věku Matouš 2,16

106 / Rodiče betlémských dětí Matouš 2,18

110 / Egypťané, hostitelé Josefovy rodiny Matouš 2,14

114 / Štěpán, první jáhen a první
mučedník Skutky apoštolské 6,8

Pavel Obluk
MILÝ HERODE...

Dopisy svědkům
vánočního příběhu

Vydalo Karmelitánské nakladatelství v Praze roku 2021

jako svou 2301. publikaci

Redakce Kristina Veselá

Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Obálka a grafická úprava Michal Chodanič

Sazba Studio Jakub Kubů

Tisk PRINTO, spol. s r. o.

Knihy Karmelitánského nakladatelství

zakoupíte na eshop.cirkev.cz

a v síti kamenných Karmelitánských knihkupectví

(eshop.cirkev.cz/prodejny).